

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความต้องการในการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาของสาขาเทคโนโลยีการพิมพ์และบรรจุภัณฑ์ ในเขตพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาและพื้นที่ติดต่อ โดยมีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีสุดท้าย หลักสูตรปริญญาตรีที่มีสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีการพิมพ์หรือบรรจุภัณฑ์ ในเขตพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาและพื้นที่ติดต่อ 2) เพื่อศึกษาความต้องการในการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาเทคโนโลยีการพิมพ์และบรรจุภัณฑ์ในเขตพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาและพื้นที่ติดต่อ 3) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความต้องการในการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาเทคโนโลยีการพิมพ์และบรรจุภัณฑ์ในเขตพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาและพื้นที่ติดต่อ จำนวน 4 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาและมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จำนวน 196 คน โดยสอบถามแบ่งเป็น 3 ส่วน ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ปัจจัยที่ส่งผลต่อความต้องการศึกษาต่อและความหวังในการประกอบอาชีพ และความต้องการแบบเจาะจงในการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way ANOVA) สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

1.1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีสุดท้าย หลักสูตรปริญญาตรีที่มีสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีการพิมพ์หรือบรรจุภัณฑ์ ในเขตพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาและพื้นที่ติดต่อ จำนวน 196 คน ส่วนใหญ่มาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ มีจำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 31.1 เป็นเพศหญิง มีจำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 60.7 มีช่วงอายุ 21-25 ปี มีจำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 89.3 มีเกรดเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.7 มีจำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 52.0 มีพี่น้องในครอบครัว 2 คน มีจำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 44.4 ระดับการศึกษาของผู้ปกครองอยู่ในระดับประถมศึกษา มีจำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 38.8 ผู้ปกครองประกอบอาชีพ เกษตรกร/ประมง มีจำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 35.7 มีผู้รับผิชอบค่าใช้จ่ายด้านการศึกษา คือ พ่อ/แม่ มีจำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 75.5 และมีรายได้เฉลี่ยโดยรวมต่อเดือนของครอบครัว ระหว่าง 10,000 - 20,000 บาท มีจำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 40.3

1.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความต้องการในการศึกษาต่อและความหวังในการประกอบอาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้ว พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก

3 ข้อ และระดับปานกลาง 1 ข้อ โดยให้ความสำคัญด้านความคาดหวังมากที่สุด ด้านการศึกษาอยู่ในลำดับรองลงมา และด้านความรู้พื้นฐาน/ความสนใจน้อยที่สุด โดยมีรายละเอียดแต่ละด้านดังนี้

1.2.1 ด้านความรู้ความเข้าใจ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญในระดับมาก 2 ข้อ ปานกลาง 1 ข้อ และน้อย 1 ข้อ โดยให้ความสำคัญในเรื่องท่านคิดว่าอาชีพด้านเทคโนโลยีการพิมพ์และบรรจุภัณฑ์มีโอกาสที่จะรุ่งเรืองในอนาคตมากที่สุด ให้ความสำคัญในเรื่องท่านคิดว่าท่านมีความสนใจที่จะประกอบอาชีพทางด้านเทคโนโลยีการพิมพ์และบรรจุภัณฑ์ในลำดับรองลงมาและให้ความสำคัญในเรื่องท่านเคยได้ทำงานเกี่ยวกับการผลิตสิ่งพิมพ์และบรรจุภัณฑ์น้อยที่สุด

1.2.2 ด้านการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ให้ความสำคัญในระดับมากทุกข้อ โดยให้ความสำคัญในเรื่องค่าเล่าเรียนมีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกเรียนต่อในระดับปริญญาโทมากที่สุด ให้ความสำคัญในเรื่องทุนการศึกษามีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกเรียนต่อในระดับปริญญาโทในลำดับรองลงมา และให้ความสำคัญในเรื่องการศึกษาดูงานต่างประเทศ มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกเรียนต่อในระดับปริญญาโทน้อยที่สุด

1.2.3 ด้านความคาดหวัง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ให้ความสำคัญในระดับมากทุกข้อ โดยให้ความสำคัญในเรื่องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท จะทำให้ได้รับ ความรู้และความ สามารถเพิ่มขึ้นมากที่สุด ให้ความสำคัญในเรื่องการศึกษาในระดับปริญญาโททำให้มีความก้าวหน้าในการทำงานในลำดับรองลงมา และให้ความสำคัญในเรื่องการศึกษาระดับปริญญาโท เป็นที่ต้องการของตลาด แรงงานเพิ่มมากขึ้นน้อยที่สุด

1.2.4 ด้านความต้องการในการศึกษาต่อ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ให้ความสำคัญในระดับมาก 6 ข้อ และปานกลาง 2 ข้อ โดยให้ความสำคัญในมีความสนใจที่จะศึกษาต่อในระดับปริญญาโทมากที่สุด ให้ความสำคัญในเรื่องท่านคิดว่า การเดินทางมีผลต่อความต้องการในการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทในลำดับรองลงมา และให้ความสำคัญในเรื่องหลังจากจบการศึกษาในระดับปริญญาตรี ท่านจะเลือกเรียนต่อในระดับปริญญาโททันทีน้อยที่สุด

1.3 ความต้องการแบบเจาะจงในการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี (กรุงเทพฯ) คิดเป็นร้อยละ 66.3 ช่วงวันเสาร์-วันอาทิตย์ (08.00-16.00 น.) คิดเป็นร้อยละ 52.0 ค่าเล่าเรียนที่เหมาะสมคือ 1,000 บาทต่อหน่วยกิต คิดเป็นร้อยละ 75.0 มีความสนใจทำวิทยานิพนธ์ 3 หน่วยกิต คิดเป็นร้อยละ 48.0 มีความสนใจศึกษาดูงานต่างประเทศโดยมีค่าใช้จ่าย คิดเป็นร้อยละ 75.0 มีความต้องการศึกษาดูงานภายในประเทศ คิดเป็นร้อยละ 84.7 และมีความสนใจเรียนผ่านระบบ online ในบางวิชา คิดเป็นร้อยละ 81.1 โดยมีรายละเอียดแต่ละด้านดังนี้

1.3.1 ความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท (สถานที่) ส่วนใหญ่มีความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี (กรุงเทพฯ) มีจำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 66.30 รองลงมาคือศูนย์การศึกษานอกพื้นที่วิทยาลัยเทคนิคนครราชสีมา (จ.นครราชสีมา) มีจำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 30.10 และศูนย์การศึกษานอกพื้นที่วิทยาลัยเทคนิคหนองคาย (จ.หนองคาย) น้อยที่สุด มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.00

1.3.2 ความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท (ช่วงเวลา) ส่วนใหญ่มีความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทช่วงวันเสาร์ – วันอาทิตย์ เวลา 08.00 – 16.00 น มีจำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 52.00 รองลงมาคือ ช่วงตอนเย็นวันจันทร์ – วันศุกร์ เวลา 18.00 – 20.00 น มีจำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 22.40 และเฉพาะวันอาทิตย์ เวลา 08.00 – 19.00 น น้อยที่สุด มีจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 12.3

1.3.3 ค่าเล่าเรียนที่เหมาะสม ส่วนใหญ่มีความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทโดยมีค่าเล่าเรียนที่เหมาะสม คือ 1,000 บาท / หน่วยกิต มีจำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00 รองลงมาคือ 1,200 บาท / หน่วยกิต มีจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 15.80 และ 3,000 บาท / หน่วยกิต น้อยที่สุด มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5

1.3.4 ความสนใจทำวิทยานิพนธ์ในระดับปริญญาโท ส่วนใหญ่มีความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทโดยมีความสนใจทำวิทยานิพนธ์ในระดับปริญญาโท คือ 3 หน่วยกิต (แผนการศึกษาที่เป็นการศึกษาปัญหาพิเศษ/โครงการ/การศึกษาค้นคว้าอิสระ) มีจำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 48.00 รองลงมาคือ 6 หน่วยกิต (แผนการศึกษาที่เป็นการศึกษาแบบสารนิพนธ์/ภาคินพนธ์) มีจำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 30.1 และ 12 หน่วยกิต (แผนการศึกษาที่เป็นการศึกษาแบบวิทยานิพนธ์) น้อยที่สุด มีจำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 21.9

1.3.5 ความสนใจการศึกษาดูงานต่างประเทศโดยมีค่าใช้จ่าย ส่วนใหญ่มีความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทโดยมีความสนใจการศึกษาดูงานต่างประเทศโดยมีค่าใช้จ่าย มีจำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00 และไม่สนใจการศึกษาดูงานต่างประเทศโดยมีค่าใช้จ่าย มีจำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00

1.3.6 ความต้องการการศึกษาดูงานภายในประเทศโดยมีค่าใช้จ่าย ส่วนใหญ่มีความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทโดยมีความสนใจการศึกษาดูงานภายในประเทศโดยมีค่าใช้จ่าย มีจำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 84.70 และไม่สนใจการศึกษาดูงานภายในประเทศโดยมีค่าใช้จ่าย มีจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 15.30

1.3.7 ความสนใจการเรียนผ่านระบบ online ในบางวิชา ส่วนใหญ่มีความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทโดยมีความสนใจการเรียนผ่านระบบ online ในบางวิชา มีจำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 81.10 และไม่สนใจการเรียนผ่านระบบ online ในบางวิชา มีจำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 18.90

1.4 สรุปผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความต้องการในการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาของสาขาเทคโนโลยีการพิมพ์ และบรรณรักษ์ฯ ในเขตพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาและพื้นที่ติดต่อ จำแนกตามข้อมูลทั่วไป โดยรวมพบว่า เพศ และรายได้เฉลี่ยโดยรวมต่อเดือนของครอบครัวที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อความต้องการในการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาของสาขาเทคโนโลยีการพิมพ์ และบรรณรักษ์ฯ ในเขตพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาและพื้นที่ติดต่อ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนอายุ เกรดเฉลี่ยสะสม ครอบครัวท่านมีพี่น้องทั้งหมด ครอบครัวของท่านมีคนที่เคยศึกษาในระดับปริญญาโท วุฒิการศึกษาสูงสุดของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครองและผู้ที่รับผิดชอบค่าใช้จ่ายส่วนตัวในด้านการศึกษาและอื่นๆ ที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อความต้องการในการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาของสาขาเทคโนโลยีการพิมพ์ และบรรณรักษ์ฯ ในเขตพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาและพื้นที่ติดต่อ ไม่แตกต่างกัน โดยมีรายละเอียดแต่ละปัจจัยดังนี้

1.4.1 ความแตกต่างของปัจจัยที่ส่งผลต่อความต้องการในการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีการพิมพ์และบรรณรักษ์ฯ ในเขตพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาและพื้นที่ติดต่อ จำแนกตามเพศ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 2 ด้าน คือด้านความรู้ความเข้าใจ และความต้องการในการศึกษาต่อ

1.4.2 ความแตกต่างของปัจจัยที่ส่งผลต่อความต้องการในการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีการพิมพ์และบรรณรักษ์ฯ ในเขตพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาและพื้นที่ติดต่อ จำแนกตามอายุ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันของปัจจัยที่ส่งผลต่อความต้องการในการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาฯ ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านการศึกษาด้านความคาดหวัง และความต้องการในการศึกษาต่อ

1.4.3 ความแตกต่างของปัจจัยที่ส่งผลต่อความต้องการในการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีการพิมพ์และบรรณรักษ์ฯ ในเขตพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาและพื้นที่ติดต่อ จำแนกตามเกรดเฉลี่ยสะสม พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันของปัจจัยที่ส่งผลต่อความต้องการในการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาฯ ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านการศึกษาด้านความคาดหวัง และความต้องการในการศึกษาต่อ

1.4.4 ความแตกต่างของปัจจัยที่ส่งผลต่อความต้องการในการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีการพิมพ์และบรรณรักษ์ฯ ในเขตพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาและพื้นที่ติดต่อ จำแนกตาม พี่น้องในครอบครัวทั้งหมด พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันของปัจจัยที่ส่งผลต่อความต้องการในการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาฯ ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านการศึกษาด้านความคาดหวัง และความต้องการในการศึกษาต่อ

1.4.5 ความแตกต่างของปัจจัยที่ส่งผลต่อความต้องการในการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีการพิมพ์และบรรณรักษ์ฯ ในเขตพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาและพื้นที่ติดต่อ จำแนกตาม ครอบครัวมีคนที่เคยศึกษาในระดับปริญญาโท พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 1 ด้าน คือ ด้านความรู้ความเข้าใจ และไม่มี ความแตกต่างกันของปัจจัย ที่ส่งผลต่อความต้องการในการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาฯ 3 ด้าน คือ ด้านการศึกษาด้านความ คาดหวัง และความต้องการในการศึกษาต่อ

1.4.6 ความแตกต่างของปัจจัยที่ส่งผลต่อความต้องการในการศึกษาต่อในระดับ บัณฑิตศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีการพิมพ์และบรรจุภัณฑ์ในเขตพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาและพื้นที่ ที่ติดต่อ จำแนกตามวุฒิการศึกษาสูงสุดของผู้ปกครอง พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 มีจำนวน 1 ด้าน คือ ด้านการศึกษา และไม่มี ความแตกต่างกันของปัจจัยที่ส่งผลต่อความ ต้องการในการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาฯ 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านความคาดหวัง และความต้องการในการศึกษาต่อ

1.4.7 ความแตกต่างของปัจจัยที่ส่งผลต่อความต้องการในการศึกษาต่อในระดับ บัณฑิตศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีการพิมพ์และบรรจุภัณฑ์ในเขตพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาและพื้นที่ ที่ติดต่อ จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง พบว่า ไม่มี ความแตกต่างกันของปัจจัยที่ส่งผลต่อความ ต้องการในการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาฯ ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านการศึกษาด้านความ คาดหวัง และความต้องการในการศึกษาต่อ

1.4.8 ความแตกต่างของปัจจัยที่ส่งผลต่อความต้องการในการศึกษาต่อในระดับ บัณฑิตศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีการพิมพ์และบรรจุภัณฑ์ในเขตพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาและพื้นที่ ที่ติดต่อ จำแนกตามผู้ที่รับผิดชอบค่าใช้จ่ายส่วนตัวในการศึกษาและอื่นๆ พบว่า แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 1 ด้าน คือ ด้านความคาดหวังและไม่มี ความแตกต่างกันของ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความต้องการในการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาฯ 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ความ เข้าใจ ด้านการศึกษา และความต้องการในการศึกษาต่อ

1.4.9 ความแตกต่างของปัจจัยที่ส่งผลต่อความต้องการในการศึกษาต่อในระดับ บัณฑิตศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีการพิมพ์และบรรจุภัณฑ์ในเขตพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาและพื้นที่ ที่ติดต่อ จำแนกตามรายได้เฉลี่ยโดยรวมต่อเดือนของครอบครัว พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 2 ด้าน คือ ด้านความรู้ความเข้าใจ และด้านการศึกษา และไม่มี ความแตกต่างกันของปัจจัยที่ส่งผลต่อความต้องการในการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาฯ 2 ด้าน คือ ความสนใจและด้านความคาดหวัง และความต้องการในการศึกษาต่อ

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความต้องการในการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาของสาขา เทคโนโลยีการพิมพ์และบรรจุภัณฑ์ ในเขตพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาและพื้นที่ที่ติดต่อ สามารถสรุปประเด็นสำคัญที่สามารถนำมาวิเคราะห์และอภิปรายผล โดยจำแนกตามปัจจัยที่ส่งผลต่อ

ความต้องการในการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และปัจจัยที่ส่งผลต่อความต้องการในการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ได้ดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความต้องการในการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

1.1 จากผลการวิจัย พบว่า เพศ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า เพศ ส่งผลต่อความต้องการในการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาของสาขาเทคโนโลยีการพิมพ์และบรรจุภัณฑ์ ในเขตพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาและพื้นที่ติดต่อด้านความรู้ความเข้าใจ และความต้องการในการศึกษาต่อ ซึ่งสอดคล้องกับ นายธีระ นัคราบัณฑิตย์ [15] ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคเขตภาคใต้ตอนบน กรณีศึกษาสาขาเทคนิคการผลิต พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ได้แก่ เพศ และสอดคล้องกับ อุไร มั่นหมั่น [16] ได้ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการตัดสินใจศึกษาต่อของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดนครปฐม พบว่า เพศของนักเรียนมีอิทธิพลโอกาสการได้เข้าศึกษาต่อของนักเรียน อ่างใน นิวัฒน์ ถัลยพฤษย์ [17] ได้ศึกษาเรื่องความต้องการที่จะศึกษาในระดับอุดมศึกษาเขตการศึกษา 7 พบว่านักเรียนหญิงมีความต้องการที่จะศึกษาต่อและได้โอกาสศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษามากกว่านักเรียนชาย และสอดคล้องกับ วิเชียร เกตุสิงห์ [18] ได้ศึกษาเรื่ององค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา พบว่า เพศมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อผลการสอบคัดเลือก โดยนักเรียนหญิงมีอัตราการศึกษาได้มากกว่านักเรียนชาย

1.2 จากผลการวิจัย พบว่า รายได้เฉลี่ยโดยรวมต่อเดือนของครอบครัว มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า รายได้เฉลี่ยโดยรวมต่อเดือนของครอบครัว ส่งผลต่อความต้องการในการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาของสาขาเทคโนโลยีการพิมพ์และบรรจุภัณฑ์ ในเขตพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาและพื้นที่ติดต่อด้านความสนใจและด้านความคาดหวัง และความต้องการในการศึกษาต่อ ซึ่งสอดคล้องกับ ศรารณ ศรีพันธุ์ [27] ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ ของบัณฑิตด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในเขตกรุงเทพฯ พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนักศึกษา ได้แก่ รายได้เฉลี่ยโดยรวมต่อเดือนของครอบครัว ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการศึกษาของ Fartini และ Weinstein อ่างใน ช่อทิพย์ ราศีเกรียงไกร [28] ได้ศึกษาพบว่า บิดามารดาที่มีรายได้ และอาชีพต่ำจะมีความมุ่งหวังต่อการศึกษาและอาชีพของบุตรต่ำด้วย เพราะคิดว่าไม่สามารถส่งเสียให้เรียนได้ ส่วนบิดามารดาที่มีรายได้สูงๆ มักจะมีความมุ่งหวังต่อการศึกษาของบุตรสูง และมุ่งหวังให้อาชีพของบุตรเป็น แพทย์ วิศวกร ทนายความ เป็นต้น และงานที่สอดคล้องกัน อ่างใน สมใจ หอมเย็น [25] Zeller ได้กล่าวถึงสาเหตุที่เด็กไม่ได้ศึกษาต่อ นั้น มีเหตุผลอยู่หลายประการ และประการหนึ่ง มาจากครอบครัวมีรายได้ต่ำนั่นเอง

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความต้องการในการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.1 จากผลการวิจัย พบว่า อายุ ไม่ส่งผลต่อความต้องการในการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาของสาขาเทคโนโลยีการพิมพ์และบรรจุภัณฑ์ ในเขตพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาและพื้นที่ที่ติดต่อ จัดแข่งกับงานวิจัยของ ภาณุวัฒน์ สุภักดรกุล [19] ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเทคนิคในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 5 กรณีศึกษาสาขาวิชาเทคนิคการผลิต ผลการศึกษาพบว่า อายุที่แตกต่างกันมีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

2.2 จากผลการวิจัย พบว่า เกรดเฉลี่ยสะสม ไม่ส่งผลต่อความต้องการในการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาของสาขาเทคโนโลยีการพิมพ์และบรรจุภัณฑ์ ในเขตพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาและพื้นที่ที่ติดต่อ จัดแข่งกับงานวิจัยของ สุภาภรณ์ จันทวานิช อ่างใน คงเดช พรหมยา [20] ได้ศึกษาเรื่องโอกาสการเข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา 13 โรงเรียน พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีโอกาสเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น มีอยู่ด้วยกันหลายประการ และมรประการหนึ่งคือผลการเรียนของนักเรียน มีผลต่อการเข้าศึกษาต่อ และผลสอดคล้องกับ บุญมี บุญมั่น [21] ซึ่งมีจำนวนประชากรทั้งหมด 736 คน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทำให้เห็นว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นตัวแปรหนึ่งที่มีนัยสำคัญต่อการเข้าศึกษาต่อ

2.3 จากผลการวิจัย พบว่า พี่น้องทั้งหมดในครอบครัว (รวมทั้งตัวท่าน) ไม่ส่งผลต่อความต้องการในการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาของสาขาเทคโนโลยีการพิมพ์และบรรจุภัณฑ์ ในเขตพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาและพื้นที่ที่ติดต่อ ซึ่งสอดคล้องกับ สายม่าน เปลี่ยนเหล็ก [22] ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาเครื่องมือกลและซ่อมบำรุง ในวิทยาลัยเทคนิค สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 5 และภาคเหนือ 3 พบว่า จำนวนพี่น้องในครอบครัวที่แตกต่างกัน มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาเครื่องมือกลและซ่อมบำรุง ในวิทยาลัยเทคนิค ไม่ต่างกัน อาจเนื่องมาจากปัจจุบันรัฐบาลมีนโยบายสนับสนุน วัสดุ อุปกรณ์การเรียน ชุดนักเรียน หรือสนับสนุนด้านการศึกษด้วยการจัดตั้งกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา และนอกจากนี้ สถานศึกษาหลายแห่งมีการมอบทุนการศึกษาให้นักเรียนที่เรียนดีแต่ยากจน เพื่อช่วยเหลือนักเรียน ดังนั้น แม้นักเรียนจะมีจำนวนพี่น้องในครอบครัวมาก ก็ไม่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อของนักเรียน

2.4 จากผลการวิจัย พบว่า ครอบครัวมีคนที่เคยศึกษาในระดับปริญญาโท ไม่ส่งผลต่อความต้องการในการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาของสาขาเทคโนโลยีการพิมพ์และบรรจุภัณฑ์ ในเขตพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาและพื้นที่ที่ติดต่อ ซึ่งสอดคล้องกับ อนันต์ ลัทธิมย์ [23] ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาช่างเครื่องมือกลและซ่อมบำรุง ในวิทยาลัยเทคนิค สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาค

ตะวันออก พบว่า การมีพี่หรือน้องที่กำลังเรียนอยู่ หรือ เรียนจบการศึกษาไปแล้ว แตกต่างกัน มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ไม่ต่างกัน อาจเนื่องมาจากนักเรียนที่มี หรือไม่มีพี่หรือน้องที่กำลังศึกษาต่อหรือ เรียนจบการศึกษาไปแล้ว ต่างมีความต้องการเข้าศึกษาต่อเพื่อหาความรู้เพิ่มเติม โดยไม่ขึ้นอยู่กับจำนวนพี่น้องที่กำลังเรียน จบการศึกษาไปแล้ว หรือเคยศึกษาในระดับปริญญาโท

2.5 จากผลการวิจัย พบว่า วุฒิการศึกษาสูงสุดของผู้ปกครอง ไม่ส่งผลต่อความต้องการในการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาของสาขาเทคโนโลยีการพิมพ์และบรรจุภัณฑ์ ในเขตพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาและพื้นที่ติดต่อ ชัดแย้งกับงานวิจัยของ เทียมจันทร์ จาคุกัญญาประทีป [24] หน้า 74-75 ได้นำระดับการศึกษาของบิดามารดาเป็นตัวแปรที่ใช้แยกกลุ่มนักเรียนที่ศึกษาต่อและไม่ศึกษาต่อ พบว่าระดับการศึกษาของบิดาเป็นตัวแปรที่สำคัญที่สุด ในการใช้แยกกลุ่มนักเรียน ส่วนระดับการศึกษาของมารดาเป็นตัวแปรที่มีส่วนเพียงเล็กน้อยในการใช้แยกกลุ่มนักเรียนที่ศึกษาต่อหรือไม่ศึกษาต่อ และสอดคล้องกับ Zeller อ้างใน สมใจ หอมเย็น [25] ได้กล่าวถึงสาเหตุที่เด็กไม่ศึกษาต่อนั้น มีเหตุผลอยู่หลายประการ และประการหนึ่งคือการศึกษาของบิดามารดา

2.6 จากผลการวิจัย พบว่า อาชีพของผู้ปกครอง ไม่ส่งผลต่อความต้องการในการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาของสาขาเทคโนโลยีการพิมพ์และบรรจุภัณฑ์ ในเขตพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาและพื้นที่ติดต่อ อาจเนื่องมาจาก ผู้ปกครองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ เกษตรกร/ประมง รองลงมาคือรับจ้างทั่วไป ข้าราชการ ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว พนักงานรัฐวิสาหกิจ/เอกชน และน้อยที่สุดคือผู้ได้รับเงินบำเหน็จ/บำนาญ ตามลำดับ ซึ่งผลการวิจัยขัดแย้งกับงานวิจัยของ คาลลาเซ อักษรศิลป์ แก้วมawangส์ [26] อ้างใน Callazo, 1968 ได้ศึกษานักเรียนที่อยู่ในแหล่งอุตสาหกรรมที่บิดามารดาประกอบอาชีพชั้นสูงหรือข้าราชการ มักจะเลือกอาชีพชั้นสูง ส่วนนักเรียนที่อยู่ในชนบท บิดามีอาชีพเกษตรกรหรือทำงานหนักจะเลือกอาชีพระดับต่ำกว่าเป็นส่วนมาก เช่น เสมียน พนักงาน เป็นต้น ซึ่งจะเห็นได้ว่าการเลือกอาชีพของบุตรมีความสัมพันธ์กับอาชีพของบิดามารดา

2.7 จากผลการวิจัย พบว่า ผู้ที่รับผิดชอบค่าใช้จ่ายส่วนตัวในด้านการศึกษาและอื่นๆ ไม่ส่งผลต่อความต้องการในการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาของสาขาเทคโนโลยีการพิมพ์และบรรจุภัณฑ์ ในเขตพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาและพื้นที่ติดต่อ ส่วนใหญ่มีผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาคือ พ่อ/แม่ รองลงมาคือพ่อ แม่ ญาติ และน้อยที่สุดคือ ตัวเอง อ้างใน อนันต์ ลัทธิมย์ [23] หน้า 81 ในปัจจุบันนี้ประเทศไทยได้มีการปฏิรูปการศึกษา รัฐบาลจึงให้การสนับสนุนด้านการศึกษาด้วยการจัดตั้งกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษาแก่นักเรียนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ เพื่อเป็นการช่วยเหลือนักเรียน ดังนั้น ผู้ที่รับผิดชอบค่าใช้จ่ายส่วนตัวในด้านการศึกษา และอื่นๆ จะเป็นใครจึงไม่ส่งผลต่อความต้องการในการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา

5.3 ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 เพศ จากผลการวิจัยพบว่า เพศส่งผลกระทบต่อความต้องการในการศึกษาต่อ โดยเพศชายมีความต้องการที่จะศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษามากกว่าเพศหญิง ซึ่งอาจมาจากการความคิดที่ว่างานด้านการพิมพ์และบรรณกิจ เป็นงานที่ต้องอยู่กับเครื่องจักร งานหนัก ต้องสัมผัสกับฝุ่นแป้ง คมกลืนของสีหรือสารเคมีต่างๆ ดังนั้น ควรให้ความรู้ความเข้าใจว่า งานด้านทางการพิมพ์และบรรณกิจมีหลากหลายการทำงาน หลากหลายหน้าที่ ทั้งทางด้านออกแบบ วางแผน งานก่อนพิมพ์ เป็นต้น ซึ่งเป็นงานที่ทำได้ทั้งผู้หญิงหรือผู้ชาย

1.2 รายได้เฉลี่ยโดยรวมต่อเดือนของครอบครัว จากการวิจัยพบว่า รายได้เฉลี่ยโดยรวมต่อเดือนของครอบครัว ส่งผลกระทบต่อความต้องการในการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งก็เป็นปัจจัยโดยทั่วไปที่จะส่งผลกระทบต่อความต้องการ หากต้องการศึกษาต่อก็ต้องมีทุนทรัพย์เพื่อใช้ในการศึกษาดังนั้นควรมีการให้ความรู้อธิบายถึงค่าใช้จ่ายในการศึกษาต่อ สถาบันอาจมีทุนการศึกษาให้มีการสอบแข่งขัน หรือให้ภาครัฐหรือเอกชนเป็นผู้สนับสนุน เพื่อช่วยลดค่าใช้จ่าย เพิ่มโอกาสของผู้ที่มีความต้องการศึกษาต่อ ต่อไป

2. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยเป็นรายด้าน ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความต้องการศึกษาต่อและความหวังในการประกอบอาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้ว พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญด้านความคาดหวังมากที่สุด ด้านการศึกษาอยู่ในลำดับรองลงมา และด้านความรู้ความเข้าใจน้อยที่สุด ผู้วิจัยขอเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงในแต่ละด้านดังนี้

2.1 ด้านความรู้ความเข้าใจ จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความต้องการศึกษาต่อและความหวังในการประกอบอาชีพ ด้านความรู้ความเข้าใจ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญในเรื่องท่านคิดว่าอาชีพด้านเทคโนโลยีการพิมพ์และบรรณกิจมีโอกาที่จะรุ่งเรืองในอนาคตมากที่สุด รองลงมาให้ความสำคัญในเรื่องท่านคิดว่า ท่านมีความสนใจที่จะประกอบอาชีพทางด้านเทคโนโลยีการพิมพ์และบรรณกิจ และให้ความสำคัญในเรื่องท่านเคยได้ทำงานเกี่ยวกับการผลิตสิ่งพิมพ์และบรรณกิจน้อยที่สุด ดังนั้นผู้บริหาร และผู้ที่เกี่ยวข้องควรสร้างหลักสูตรหรือส่งเสริมให้นักศึกษามีความรู้พื้นฐานและความเข้าใจในสาขาเทคโนโลยีการพิมพ์และบรรณกิจเพิ่มมากขึ้น และกระตุ้นให้นักศึกษาเห็นถึงความสำคัญของสาขาเทคโนโลยีการพิมพ์และบรรณกิจ เนื่องจากปัจจุบันนี้ธุรกิจหรือโรงงานอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ต้องพึ่งพาความรู้ด้านเทคโนโลยีการพิมพ์และบรรณกิจ ในการออกแบบบรรณกิจต่างๆ จึงทำให้สาขานี้มีโอกาที่จะเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงานและมีความรุ่งเรืองในอนาคต

2.2 ด้านการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญในเรื่องค่าเล่าเรียนมีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกเรียนต่อในระดับปริญญาโทมากที่สุด รองลงมาให้ความสำคัญในเรื่องทุนการศึกษามีผลต่อการตัดสินใจในการเลือก

เรียนต่อในระดับปริญญาโท และให้ความสำคัญในเรื่องการศึกษางานต่างประเทศ มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกเรียนต่อในระดับปริญญาโทน้อยที่สุด ดังนั้นผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องควรจัดหลักสูตรการเรียนการสอนให้รองรับความต้องการของนักศึกษา ด้านต่างๆ เช่น หลักสูตรที่เป็นที่ต้องการของตลาด เครื่องมือ วัสดุและอุปกรณ์ที่ทันสมัย ค่าเล่าเรียนที่เหมาะสม มีทุนการศึกษาเพื่อส่งเสริมให้นักศึกษามีโอกาสศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น นอกจากนี้ควรมีการแนะแนวการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษากับนักศึกษากลุ่มเป้าหมาย เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและ มีการเตรียมความพร้อมสำหรับการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา หรือในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

2.3 ด้านความคาดหวังโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ให้ความสำคัญในเรื่องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท จะทำให้ได้รับ ความรู้และความ สามารถเพิ่มขึ้นมากที่สุด รองลงมาให้ความสำคัญในเรื่องการศึกษาในระดับปริญญาโททำให้มีความ ก้าวหน้าในการทำงาน และให้ความสำคัญในเรื่องการศึกษาระดับปริญญาโท เป็นที่ต้องการของตลาด แรงงานเพิ่มมากขึ้นน้อยที่สุด ดังนั้นผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องควรปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความคาดหวังของนักศึกษา เพื่อรองรับความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน และเพิ่มทักษะความรู้ด้านเทคโนโลยี เนื่องจากปัจจุบันนี้เทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและตลอดเวลา รวมทั้งการบริการงานแนะแนวอาชีพในอนาคต และจัดแหล่งฝึกงานให้นักศึกษาได้ทดลองปฏิบัติงานจริง เพื่อนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาไปประยุกต์ใช้กับการทำงานจริง ซึ่งจะทำให้ให้นักศึกษาสัมผัสและเรียนรู้อาชีพในอนาคต และการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นจะสร้างความ มั่นคงให้กับชีวิต มีอัตราเงินเดือนที่สูง และช่วยให้ประเทศมีอัตรากำลังคนที่มีความรู้ความสามารถ ส่งผลให้ประเทศเจริญก้าวหน้าต่อไป

2.4 ด้านความต้องการในการศึกษาต่อ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญในมีความสนใจที่จะศึกษาต่อในระดับปริญญาโทมากที่สุด รองลงมาให้ความสำคัญในเรื่องท่านคิดว่า การเดินทางมีผลต่อความต้องการในการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท และให้ความสำคัญในเรื่องหลังจากจบการศึกษาในระดับปริญญาตรี ท่านจะเลือกเรียนต่อในระดับปริญญาโททันทีน้อยที่สุด ดังนั้นผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมและสร้างทัศนคติที่ดีให้กับนักศึกษา เกี่ยวกับการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นจะทำให้ให้นักศึกษามีความมั่นคงในชีวิต และเป็นช่องทางในการประกอบอาชีพ นอกจากนี้สถาบันการศึกษาควรสร้างหลักสูตรที่มีเอกลักษณ์ และแตกต่างจากสถาบันอื่นๆ เพื่อ สร้างความมั่นใจให้กับนักศึกษาว่าหากจบหลักสูตรการเรียนการสอนไปแล้ว สามารถทำงานได้จริงและประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานจริง

3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความต้องการในการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาของสาขาเทคโนโลยีการพิมพ์และบรรจุภัณฑ์ ในเขตพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา และพื้นที่ติดต่อเท่านั้น ครั้งต่อไปควรศึกษาเพิ่มเติมในเขตพื้นที่ให้กว้างขึ้น เช่น จังหวัดอุดรธานี

จังหวัดมหาสารคาม จังหวัดอุบลราชธานี ฯลฯ เพื่อขยายฐานข้อมูลด้านการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา

3.2 การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความต้องการในการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาของสาขาเทคโนโลยีการพิมพ์และบรรจุภัณฑ์ ในเขตพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา และพื้นที่ติดต่อเท่านั้น ครั้งต่อไปควรศึกษาจากกลุ่มเป้าหมายอื่น เช่น นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา และทำงานที่เกี่ยวข้องกับการพิมพ์ หรือบรรจุภัณฑ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายซึ่งจะเป็นประโยชน์กับการศึกษาความต้องการในการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา

3.3 ควรมีการศึกษาถึงการติดตามผลนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว ในด้านการประกอบอาชีพ หรือการศึกษาต่อเพื่อจะได้ทราบถึงประสิทธิภาพในการผลิตนักศึกษาออกสู่ตลาดแรงงาน